



CENĂZEANUL

Ziar de informare socio-culturală • Anul VIII (2000) • Nr. 1



COLEGIUL DE REDACȚIE UREAZĂ CITITORILOR

UN PÂSTE FERICIT!

Osana, lăudat fie cel ce vine în numele Domnului!

Duminica Florilor este sărbătoarea în care ne aducem aminte de intrarea triumfală a Domnului nostru Iisus Hristos în Ierusalim. Mulțimea adunată cu ocazia Paștilor striga: "Osana, lăudat fie cel ce vine în numele Domnului". Oamenii erau foarte entuziasmați, Iisus era cel sărbătorit, ca, după câteva zile, el să fie lăsat singur și trădat de aceia pentru care el a venit în lume.

Iisus a făcut totul propovăduind Evanghelia pentru ca noi să aflăm adevărurile dumnezeiești, a căutat omul, a dorit ca acesta să fie măntuit, s-a dăruit nouă până la sacrificiul suprem, pe unde a trecut a făcut numai bine, a stat de vorbă cu păcătoșii și cei marginalizați de societate, pe cei bolnavi i-a vindecat, să ne aducem aminte de orbi, schilozii, leproși și de cei stăpâniți de duhuri necurate. Prin contactele sale cu oamenii a dorit să le ușureze viața. Acesta a fost un motiv pe care spuma societății l-a invidiat. Nu au știut de unde are el atâtă putere, atâtă bunătate.

Iisus le-a arătat că adevărata putere a lui Dumnezeu este răbdarea, mila, bunătatea și iubirea față de oameni. El nu este un Dumnezeu singuratic care să fie descris numai prin porunci și obiceiuri.

Iisus nu a acceptat nedreptățile acelei vremi, prin aceasta el făcându-și dușmani care se scuzau: "Noi avem o lege și, după legea aceasta, El trebuie să moară". (Ioan 19, 7)

Saduciei și Fariseii, respectând legea dar nu și omul, au vrut să scape de El pentru că învățătura și faptele sale au fost contrare celor puternici și răi.



Pillat nu era genul de om pe care să-l caracterizeze înțelegerea, iertarea și totuși el nu găsește nimic rău în Iisus. Dreptatea a fost condamnată. Dușmanii lui Iisus nu au fost interesați de faptul că cineva este păcătos, dacă își merită condamnarea sau nu, numai puterea a fost importantă, iar cei care se opun acesteia trebuie să moară.

Moartea lui Iisus pe cruce ne atenționează în mod deosebit că nici un om nu are dreptul să-l răstignească pe celălalt. În jurul nostru trăiesc

săraci și suferinzi, oameni cărora soarta le-a fost potrivnică, la vedere aceștora de multe ori ne întoarcem capul. Oare nu suntem răspunzători pentru ei, noi avem legi, spunem, alții să aibă grija de ei. Iisus nu a întors capul, a fost întotdeauna lângă cei săraci și cei suferinzi chiar și atunci când aceasta a dat naștere la intrigi.

Dragostea dumnezeiască a învins prejudecățile și frica oamenilor este mai puternică ca și noi. Prin viața și moartea Sa ne-a demonstrat că tronul lui Dumnezeu este crucea pe care, din dragoste pentru noi, s-a jertfit.

După atâtia ani de la intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim, noi toți, cei care-l urmăm în credință, trebuie să spunem într-un glas: "Osana, lăudat fie numele Domnului". Numele lui să fie lăudat întotdeauna în viața noastră, doar astfel ne vom schimba și noi și lumea din jurul nostru. Acesta este răspunsul cel mai fidel dragostei Dumnezeiești.

DAN GROZA
paroh

MISĂCĂRI LA STAREA CIVILĂ 1999

AU BĂTUT
LA POARTA
VIETII ȘI
AU INTRAT



Jivici Denisa, Ursan Emanuela, Koio Alexandru, Meszaros Betina, Bărcăceanu Vasile, Colompar Florentin, Achim Liviu, Merksteiner Loredana, Popescu Cosmina, Regep Lucian, Balint Ianos, Șerban Alexandra, Lișman Raul, Liță Miroslava, Jurcoi Adriana, Achim Teodora, Popovici Andreea, Cordureanu Iustin, Tico Denis, Micluț Mădălină, Mohaci Iosif, Lăcătuș Luciana, Costig Denisa, Pali Andreea, Gligor Lucian, Deca Daniel, Frigli Maria, Farcaș Florin, Azamfirei Bogdan, Bărcăceanu Paula, Damci Beniamin, Bagiu Teodora, Filip Ana, Bărăntici Denis, Tremure Ioan, Brighigean Adina, Biro Diana, Radu Paul, Titire Iuliana, Baiko Eva, Maxim Diana, Ioniță Rafael, Tico Daniel, Budulică Crușita, Vidican Valentin, Kovacs Izabela, Iuhasz Robert, Pop Cătălin, Murariu Diana, Manoliu Bogdan, Micula Liubinca, Pali Adriana, Isacov Deian, Pamca Paul, Staica Oana, Tetradi dana, Covaci Rozalia, Moldovan Ioan Ricardo, Colompar Nicușor, Kolak Tanita, Covaci Nicoleta, Petrovici Sergiu, Gaudi Laurențiu, Bultov Deian, Langert Petrică, Cristea Andreea și Corodescu Alexandru.

ȘI-AU UNIT DESTINELE
CĂSĂTORINDU-SE



Fornade Nicolae cu Căpățină Mariana-Safta, Iulco Ioan cu Colompar Monica-Ana, Rusu Ioan cu Balint Ecaterina, Faszbiner Anton cu Sivaciki Maria, Iovănuț Lilian-Ioan cu Rusu Mihaela, Unceanschi Dimitrie cu Budurcea Sorina, Covaci Gabriel-Gheorghe cu Lișman Florentina, Danilov Deian cu Dumuța Mariana-Adriana, Saș Stefan cu Coste Rodica, Schöller Norbert cu Funar Emilia (act transmis din Austria), Mohacs Iosif cu Galetar Violeta, Pop Grigore-Gavrilă cu Ulici Mirela, Talpoș Dorel-Vasile cu Matei Liliana, Panca Daniel Adrian cu Rusu Leontina Violeta, Kolak Sandor cu Fodor Elisabeta, Maxim Nicolae cu Grozav Camelia Georgeta, Calacan Mircea cu Lupu Aurora Mihaela, Covaci Attila cu Pall Monika, Damian Gheorghe cu Damian Nicoleta, Niglaș Emil cu Bichigean Viorica, Tudose Dorinel cu Szegedi Melinda, Mizu Ioan Florin cu Bogatu Maricica Nicoleta, Popovici Olivian Nicolae cu Hudzi Natalia (act transmis din Ucraina), Mârcă Ilie cu Farcaș Rozalia, Costea Florin-Mantu cu Niglaș Aurelia, Merșan Iosif cu Boantă Valeria, Enache Marius cu Gligor Claudia-Florica, Apetre Sebastian-Gheorghe cu Uliliuc Steluța, Dorin Constantin cu Burcuș Mihaela-Claudia, Ihnatuc Nicolai cu Socol Aspazia.

AU PLECAT PE ULTIMUL DRUM

Pintea Agnes (56 ani), Toconiță Vioara (86 ani), Marcov Maria (80 ani), Stanciu Maria (90 ani), Harkay Ioszef (79 ani), Crăciun Zorca (61 ani), Jijie Elisabeta (83 ani), Petrov Ghizela-Anastazia (79 ani), Amarandei Dumitru (64 ani), Ivănică Alexandrina (71 ani), Nicodemus Rozalia (76 ani), Giurca Magdalna (82 ani), Martinic Ioan (61 ani), Crăciun Letiția (65 ani), Dumitraciuc Gheorghe (77 ani), Dornbach Erzsebet (84 ani), Jurjuț Marta (92 ani), Zarici Marinco (70 ani), Todorov Susana (74 ani), Colompar Florentin-Sebastian (2 luni), Popescu Constantin (75 ani), Cioban Jivco (70 ani), Colompar Nicolae (56 ani), Ilisia Mihai Florin (49 ani), Achim Vioara (67 ani), Costig Magdalena (67 ani), Miculescu Mihai (87 ani), Cărare Petru (61 ani), Ruja Ioan (46 ani), Damian Elița (67 ani), Abraham Iluliana (59 ani), Curpaș Floare (66 ani), Toth Iosif-Andrei (71 ani), Mendebaba Tivadar (85 ani), Biro Koloman (71 ani), Horvath Iosif (66 ani), Milicici Radivoi (54 ani), Gligor Nicolae (80 ani), Fușteac Gheroghe (57 ani), Brancu Vasile (64 ani), Vlașcici Stoian (59 ani), Nedin Nerangea (84 ani), Bârzac Ileana (73 ani), Bora Maria (72 ani), Fodor Roza (77 ani), Radu gheorghe (59 ani), Stefan Petru (69 ani), Cimpocă Ioan (81 ani), Tintoi Maria (91 ani), Hagigi Angela (83 ani), Plavșty Gheorghe (62 ani), Gligor Letiția-Ecaterina (72 ani), Pali Florentina (2 luni), Terigariu Silvia (58 ani), Popovici Maria (67 ani) și următorii decedați în Timișoara sau Lovrin: Tenț Ioan (45 ani), Rusu Leontin (21 ani), Radu Doina (48 ani), Covaci Angela Marta (19 ani).

CÂTEVA CONCLUZII FINALE

În cursul anului 1999, în Cenad s-au născut în total 67 de copii. Dintre aceștia sunt 33 fete și 34 băieți. Oarecum echilibrul între sexe este multumitor. În anul 1998 s-au înregistrat doar 55 de nașteri.

Tot pe parcursul acestui an s-au oficiat 30 de căsătorii în fața ofițerului stării civile. Înseamnă că tinerii preferă căsătoria legală în fața concubinajului specific în țările "mai dezvoltate", mai ales dacă ținem seama că în anul precedent s-au oficiat doar 19 căsătorii. În plus, recesiunea economică prezintă la noi nu i-a putut opri să se căsătorească.

Dacă la nașteri populația comunei cunoaște un spor evident, nici la decese nu stăm mai slab. Au decedat anul trecut 62 persoane față de 55 în anul 1998. Adunând anii decedaților, suma ar fi de 4142 de ani, iar media de vîrstă este de 67 ani, mai mică cu 3 ani față de anul precedent. Aceasta datorită și unor decese infantile, precum și unor decese sub 60 de ani (14 persoane). Cu toate acestea, se poate vedea un spor natural al populației: s-au născut 67 de copii și au decedat 62 de bătrâni și tineri.

CONSILIUL LOCAL

CENAD

HOTĂRÂREA NR.32 din 30.12.1999

privind modificarea taxei reprezentând contravaloarea pazei de noapte neefectuate

CONSILIUL LOCAL CENAD, analizând în ședință extraordinară din 30.12.1999, taxe reprezentând c.v. pazei de noapte neefectuate.

În baza art.22 din Legea administrației publice locale:

HOTĂRÂȘTE:

ART.1 - Începând cu data de 01.01.2000, pentru asigurarea pazei comunei cât și a tuturor bunurilor cetățenilor, persoane fizice cât și persoane juridice.

Consiliul local hotărâște ca toți cetățenii (bărbați) cuprinși între vîrstă de 18-65 de ani, vor efectua paza prin rotație, Scutiți de acest serviciu vor fi persoanele cu handicap cât și cele incapabile de a efectua acest serviciu.

Pentru persoanele fizice care nu doresc să efectueze acest serviciu de pază pot plăti un înlocuitor apt pentru acest serviciu cu suma de 50.000 lei/noapte.

Pentru persoanele juridice (magazine, buticuri, baruri) se stabilește o sumă fixă de 250.000 lei/an în contul efectuării serviciului de pază. Această sumă le va asigura acestora serviciul de pază pe timp de noapte pe un an de zile.

ART.2 - În cazul neprezentării din rea voință sau părăsirea postului de pază se va sancționa cu de 3 ori valoarea unei nopți de pază, adică 150.000 lei.

În cazul pers. juridice (magazine, buticuri, baruri) care nu vor achita taxa anuale pentru pază vor fi sancționați cu amendă de 750.000 lei.

ART.3 - De convocare, urmărire și control al efectuării serviciului de pază în comună răspunde poliția locală în colaborare cu Consiliul Local sub directa subordonare a primarului.

ART. 4 - Prezenta hotărâre se aduce la cunoștință cetățenilor prin afișare și se comunică:

- Serviciului Juridic și contencios al prefecturii Jud. Timiș;
- Postului de poliție Cenad.

Președinte de ședință
Socol Alexandru

Președinte de ședință
Lipovan Cornel

Cronica neagră a comunei

• În data de 25 decembrie, pe fondul consumului exagerat de alcool, numitul DAROTI SORIN a provocat un scandal la restaurantul din comună. Pentru asemenea bravură a fost sancționat contravențional cu suma de 200.000 lei.

• În data de 2 ianuarie 2000 tot sub influența zeului Bachus numitul MARTA DOREL a provocat scandal la barul S.C. MAVISTELE din Cenad. Aventura sa a fost sancționată contravențional cu suma de 400.000 lei conform Legii 61/1991.

• În data de 20 februarie 2000, CORNUT FLORIN din Cenad, pe fondul consumului exagerat de alcool a tulburat linștea publică în centrul comunei. Conform Legii 61/1991 a fost sancționat contravențional cu suma de 400.000 lei.

• În data de 19 ianuarie 2000, numitul ONCIUC CONSTANTIN din localitatea Călugăreni, jud. Botoșani a tulburat linștea publică în stația C.F.R. Cenad fiind în stare de ebrietate. A fost sancționat contravențional cu suma de 600.000 lei.

• În 16 dec. 1999 CSORDAS ALEXANDRU din Sânnicolaul Mare, fără forme legale în Cenad, a corupt-o sexual pe fica sa C.M. de 14 ani. Pentru fapta sa i s-a întocmit dosar penal, fiind cercetat în prezent în stare de libertate.

• La finele anului 1999 numita ANDREI EVA din Cenad a sustras din locuința consăteanului ei Petrovici Ioan suma de 300.000 lei. Pentru fapta sa i s-a întocmit dosar penal și este cercetată în stare de libertate.

• În data de 25 ianuarie 2000, numiți: TICACI CRISTIAN, CUCU CASIAN și ATIMILOAIE MUGUREL, cu totii din Cenad, au sustras prin efracție produse alimentare (mezeluri, slănină, șuncă, zarzavaturi) de la numiții Jiviu Dimitrie și Bardoș Maria din Cenad, creând un prejudiciu de 3 milioane lei. În prezent sunt cercetați în stare de libertate, având dosar penal întocmit.

• În 31 ianuarie 2000, numiți COSTA VIOREL și COZAC VIOREL au pătruns în locuința cu nr.1730 din Cenad, de unde au sustras bunuri în valoare de 5 milioane lei. Pentru fapta lor li s-au întocmit dosare penale. Primul, fiind recidivist, este arestat.

PREZENȚA ÎNTREPRINDERII ÎN ZONĂ ESTE BENEFICĂ

Interviu realizat cu domnul LUCIAN-GEORGE DORAN - jurist

Pe strada Drumul Cenadului nr.24 de un timp bun și face simțită prezența întreprinderii S.C. ZOPAS-INDUSTRIES ROMANIA S.R.L. Pentru cititorii ziarului nostru ne-am adresat domnului Lucian-George Doran, jurist la această societate comercială.

Rep.: Sunteți angajatul acestei unități economice private nu de mult timp...

L.G.D.: Mai precis din data de 10 octombrie 1999.

Rep.: Cum ați găsit unitatea la angajarea d-voastră?

L.G.D.: Într-o formă de început, dar în plin proces de dezvoltare.

Rep.: Spuneți-ne căte ceva despre sistemul de organizare.

L.G.D.: Organizarea este tipic apuseană, cu mare accent pe protecția muncii și a personalului după normele Comunității Economice Europene. Se pune mare bază pe sănătatea personalului angajat. De exemplu: În întreprindere funcționează un cabinet dental cu regim de gratuitate pentru angajați. În perspectivă, el va funcționa și pentru familiile angajaților. Pentru cei ce sunt din alte localități limitrofe orașului se asigură transportul de la locuință spre locul de muncă și invers, din care doar 25% este suportat de salariat. La fel, în incinta unității funcționează un dispensar medical cu un medic angajat prin contract de prestări servicii și o asistență medicală în permanență.

Rep.: Ce puteți să ne spuneți despre programul de muncă?

L.G.D.: Dacă condițiile de muncă sunt de nivel european și programul este la fel. Tot 8 ore de muncă cu o pauză de 1/2 oră pentru masă.

Rep.: La ora actuală cum căți angajați are întreprinderea?

L.G.D.: Aproximativ 900, dar numărul este în continuă creștere, ca în final să se ajungă la aproximativ 3.000.

Rep.: Pornind de la prezent, puteți să ne creionăți căteva dintre perspectivele de viitor preconizate?

L.G.D.: Dezvoltarea întreprinderii se poate vedea și cu ochiul liber de la distanță. Ea este alertă. Pe structurile vechi ale S.C. BANATEX sunt înființate noi secții și ateliere. La acestea se vor adăuga noi construcții care se vor întinde pe câteva hec-

tare. Se construiește un hotel pentru personalul tehnic și de conducere. Se preconizează înființarea unui institut de cercetare, lucrare demarată prin angajarea unui număr sporit de ingineri de diferite specializări.

Rep.: Întraberea care urmează pare banală: Ce se produce în această fabrică?

L.G.D.: Răspunsul e simplu. REZISTENȚE. Rezistențe de toate tipurile. De la cele pentru uscătorul de pâr până la cele folosite la cupoarele electrice industriale.

Rep.: Cine furnizează materia primă?

L.G.D.: Materia primă ne vine din țările Europei de Vest de la firme cu renume - de exemplu Krupp.

Rep.: și produsul finit încotro pornește?

L.G.D.: Toată producția merge la export în Europa.

Rep.: În final vă cerem o părere persoană. Ce credeți că a însemnat prezența întreprinderii în plan economic și social pentru populația din zonă?

L.G.D.: În această perioadă de recesiune economică prin care trece țara noastră, prezența întreprinderii în zonă este benefică pentru populație. Acest fapt a contribuit în mod semnificativ la reducerea numărului de șomeri în Sînnicolaul Mare și împrejur. Implicit apariția unor venituri suplimentare ale populației a dus la dezvoltarea comerțului, a culturii. De exemplu: Zoppas Industries a sponsorizat școli, grădinițe (inclusiv grădiniță din Cenad), spitalul din acest oraș, cămine de bătrâni, echipa de handbal și ajută foarte mult la deschiderea văii de la Cenad. Un alt caz semnificativ: pentru un Tânăr talentat de la Conservatorul din București a plătit contra-valoarea unei viori de excepție. Să nu mai vorbim de suportarea cheltuielilor pentru specializarea unor muncitori în Italia.

Rep.: Vă mulțumim pentru amabilitatea cu care ați răspuns solicitările noastre, urând întreprinderii prosperitate și dumneavoastră personal la fel.

REPORTER DE SERVICIU

ÎN CÂTEVA CUVINTE

♦ Începând cu data de 27 februarie 2000, credincioșii ortodocși sărbi au un nou preot. Fiind preot Tânăr, credem că va atrage mai mult tineret spre biserică.

♦ Pe eschierul politic al Cenadului a apărut un nou partid: ALIANȚA PENTRU ROMÂNIA. Partidul este format din tineri din comună.

♦ În data de 11 februarie a.c. ziarul AGENDA a împlinit 10 ani de apariție. Le urăm confrăților noștri, cu această ocazie "La mulți ani de apariție!"

♦ Vama Cenad s-a deschis doar temporar în perioada 20-24 decembrie 1999 între orele 8-16.

Nu se știe precis când se va deschide permanent.

♦ La expoziția națională columbofilă din perioada 16-19 dec. 1999, un porumbel călător din Cenad a câștigat titlul de campion la rasele de carne.

♦ Nu cu mult timp în urmă, cetățenii din comună au văzut o coloană de mașini trecând prin Cenad. Se pare că ele au venit în legătură cu deschiderea vamei Cenad-Kisszombor. Gurile rele spun că ar fi fost domnul Nini Săpunaru, directorul vămilor din România și chiar domnul ministru al transporturilor Traian Băsescu. Nu-i de glumă totuși cu vama!

♦ Recent a apărut la Editura "Marineasa" din Timișoara volumul de versuri "Sommul de noapte al apelor" semnat de colaboratorul nostru, domnul prof. Gheorghe Doran. Editura, împreună cu autorul vor lansa în cursul lunii aprilie volumul susamintit. Evenimentul va fi anunțat din timp.

REVISTA REVISTELOR DIN ȚARĂ



GLASUL

Revistă de cultură și spiritualitate creștină

12
(43)

Anul II
Serie nouă
Decembrie
1999

Printr-o întâmplare fericită, am primit dintr-un oraș al Transilvaniei două numere dintr-o revistă ce poartă numele ales de mine ca titlu al acestui articol. Publicația apare sub egida Protopopiatului ortodox român din Huedin și are, după caseta tipografică, un colectiv de redacție restrâns dar valoros, alcătuit din preoți și profesori. Formatul ei este identic cu cel al ziarului nostru, doar numărul de pagini este mai mare.

Am răsfoit cu adevărată încântare cele douăsprăzece pagini ale publicației și ne-am convins, încă o dată, dacă mai era nevoie, că paginile unei astfel de reviste, minusculă ca format, dar bogată în conținut, pot fi valoroase cu mult față de ziare și reviste cu superformat, editate de nume binecunoscute, în tiraje "de masă", dar care în paginile lor adună întunecate doze de ironie gratuită, invidie și chiar ură.

Si cătă dragoste și pace domnește în paginile "Glasului" din Huedin! Alături de articole bine documentate și excelente redactate din domeniul ecclastic (se remarcă numele preoților: Dorel Pușcaș - protopop, Ioan Morcan, Mircea Dejeu) revista mai cuprinde recenzii ale unor cărți proaspăt apărute semnate cu competență de prof. Alexandru Jurcan, pagini de istorie literară concis formulate și semnate de prof. Cristian Filip, două pagini ale "ale adolescentilor" deschise elevilor și profesorilor (apar și creații din folclorul local), o pagină de poezie (remarcabile poezii semnate de Alexandru Jurcan, Ana Avram, Aurel Bodiu, Ion Bălaș și Teofil Răchițeanu), cronică dramatică, articole despre istoria limbii române, evocări ale unor oameni dispăruți, chiar și unele sfaturi din domeniul sănătății.

"Glasul" este o apariție din "provincie" dar nu are nimic "provincial" - lucru care ar cantona-o la periferia ariei culturale din țară, ci, din contră, prin ținută sa elevată ușor poate fi circumscrisă în partea de sus a populuui publicațiilor de cultură de la noi.

GEORGHE DORAN

LIRICA CENĂZEANĂ

Diana Perian

AICI

*Aici, unde mânile tale
smulg frunzele de pe trupuri împietrite,
unde rugile tale
nu ajung nici până la prima ureche a unui înger,
unde vocea cerească
e un tunet care ucide
și ultima bătălie a unei clipe,
ochii tăi, mânile tale
adulmecă
ca o fiară păgână iubirea,
care nu-i, nu-i aici.*

MAMA

*Liniște!
În jur scurgerea cliplerelor
devine insuportabilă.
În grădină: tu și eu
îmi ieș în palmele tale
și-mi spui că ești bătrâna.
Eu îți răspund, stergându-mi o lacrimă,
că tu ai rămas mereu aceeași.
Aceea care m-a legănat la piept
și mi-a șoptit cântece de leagăn,
aceea care m-a crescut.
Și știu că e deajuns
să te iubesc.
Vreau să te ating dar nu pot.
Ești o nălucă și-mi pare
că mai e cineva cu noi...
-E Dumnezeu!
Aud o chemare și trebuie să plec.
Ridic pleoapele grele și-n jur e lumină
-Oare-am ajuns în paradis?
Și iată: o ușă se deschide și ești tu...
- Cu adevărat sunt în paradis
că sunt cu tine, mamă,
Tu, eu și Dumnezeu.*

DEPARTE

*Departă, departă plângând
lasă-te cuprins de vise
și fugi de-a somnului cărare
mormânt ce-ți va aduce ultima suflare.*

*Acolo unde zeii se iubesc
după un nor te ascunde
și lasă-te purtat de zborul fulgilor
ce aduc sfârșitul.*

*Departă, departă se arată privighetoare
ce cântă un cântec de jale
blânde grădini de flori
ce-ascund în uitare
credință în zei.*

*Acolo departă mândria și patima
nu își găsesc locul,
departă sub ploi dezvelite
vei fi fericit.*

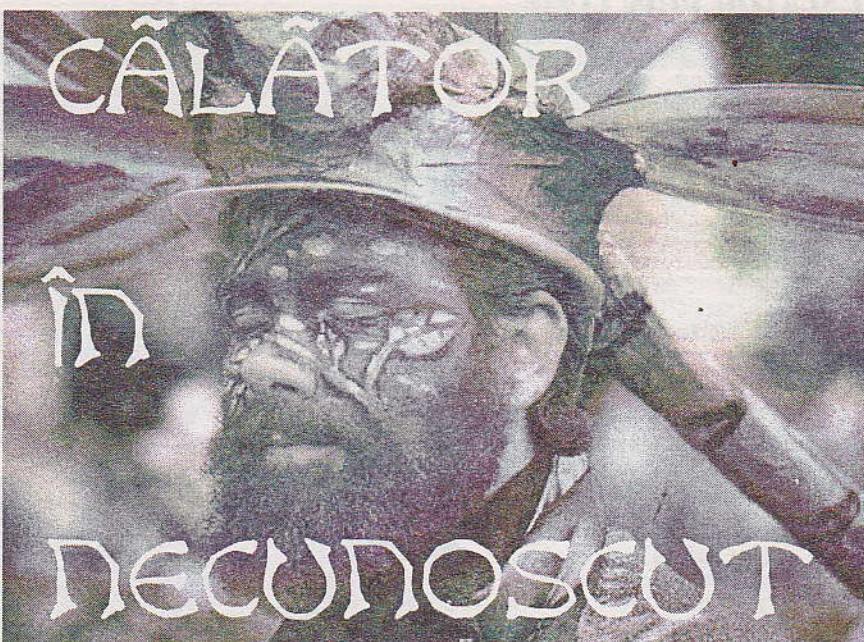
Născut la 25 decembrie 1931, la São Paulo, Carlos Castaneda a absolvit Antropologia în 1962 la Universitatea din California, ulterior luându-și și doctoratul.

Era însă student când, în timpul unei documentări în Arizona despre plantele halucinogene (tema lucrării sale de doctorat), cunoaște un bătrân indian mexican, don Juan Matus, care îi va schimba, încet, dar radical, concepția despre lume și viață. Astfel, Castaneda se va supune unui proces inițiatic pentru a deveni un om al cunoașterii, avându-l ca maestru pe don Juan.

Experiențele de nebănuitor trăite în anii de ucenicie sunt relatate în opt cărți, dintre care, la noi, la Editura RAO au apărut deja șase (în ordine cronologică): "Celalată realitate", "Călătoria la Ixtlan", "Povestiri despre putere", "Al doilea cerc al puterii", "Darul vulturului", "Focul lăuntric", "Învățăturile lui Don Juan".

Deși incită cititorul în a-și continua demersul început prin a vorbi în termeni de magie (în primele cărți), mai târziu, el își explică "șmecheria", înlocuind cuvântul "vrăjitor" cu cel de om al "cunoașterii", ceea ce schimbă radical problematica scrierilor sale.

În accepțiunea unui om al cunoașterii, "noi, oamenii, ne aflăm într-o sferă. Este vorba de o sferă în care suntem plasați în momentul nașterii. La început sfera este deschisă, dar apoi începe să se închidă, până când ne izolează. Sfera aceea este percepția noastră. Noi ne trăim în acea sferă toată viața. Și ceea ce urmărim pe pereții ei este propria noastră reflexie, vizuirea noastră despre lume." Însă, când se deschide sfera, prin propriile "puteri" sau cu ajutorul inițiaților, omul poate avea o vizuire asupra totalității sale. Din acel moment el nu va mai fi niciodată ca înainte. Nu oricine accede la cunoaștere. Cine o dorește într-adevăr, consideră că "alege o singură dată, alege între a fi fie luptător, fie om obișnuit. O a doua ocazie nu există. Nu pe acest pământ". Pe luptător trebuie însă să-l caracterizeze impecabilitatea. Aceasta presupune o voință puternică, stăpânire de sine, răbdare și, mai ales, lipsă importanței de sine (mândriei). Ca un bun creștin... Devenind impecabil nu mai consumă energie în dispute inutile,



cum fac oamenii obișnuiți. Luptătorii, oameni ai cunoașterii, o vor folosi cu mare chibzuință în scopul atingerii stării de libertate absolută, după dispariția lor de pe acest pământ. Ei vor fi "arși de un foc lăuntric" mistitor (de tip implozie). Doar conștiința lor va lua calea neantului, dobândind mult râvnita stare de libertate.

Dacă îi dăm crezare lui Don Juan, omul este o ființă luminoasă, percepută ca atare printr-un fel de vedere specială a inițiaților. El este format din "emanăriile" energetice, conștiiente, ale unei entități care nu poate fi înțeleasă pe deplin de nici o ființă vie. Originea entității este sursa a ceea ce emană ea însăși. Fiind format din aceleași emanării ca și sursa dătătoare de cunoaștere, omului nu-i rămâne decât să-și canalizeze atenția asupra părților care îl compun, spre a ajunge, în prima fază, la acea "înțelegere" de la sine (instantaneu), așa cum "memoria cenzurată, în anumite condiții (stres), iese la suprafață și atunci putem avea două amintiri distincte despre același eveniment".

De acum încolo, prin anumite tehnici, se poate lărgi tot mai mult banda de cunoaștere, ajungând, prin fixarea atenției asupra unui punct de asamblare a uneia dintre lumile ce formează necunoscutul (necunoscut aflat pe aceeași treaptă cu cunoscutul) să se poată trece dintr-unul în altul, astfel încât și necunoscutul să devină cunoscut. Incognoscibilul însă, nu poate fi niciodată cuprins de mintea

omenească. Pătrunderea neavizată și nesupraveghetă în necunoscut este deosebit de periculoasă. Sunt destule persoane care au reușit să asambleze o altă lume decât a noastră, au intrat în ea și nu s-au mai întors pentru că nu au mai găsit calea. Ei trăiesc și acum în lumea aceea, fără a fi morți (în accepțiunea pe care o dăm, în mod curent, acestui cuvânt).

Cărțile lui Castaneda au spulberat recordurile de editare (opt milioane de exemplare), vânzându-se atât în Europa, cât și în America. Prezente, la început în librării în raioanele de știință, best-seller-urile antropologului american au trecut în cele de science-fiction, fiind citite de generații întregi aflate în căutarea unui nou nivel de spiritualitate.

Relatarea experiențelor "magice" fascinante și, în același timp, însăracinătoare a deschis, în lumea mecanică, cunoșcătoare doar a paradigmii carteziene, o breșă prin care se întrevăd noi posibilități pentru conștiința umană.

Personaj misterios, care nu s-a lăsat fotografiat niciodată, nici intervievat, Castaneda și mentorul său ne fac să cutreierăm alături de ei, prin lumi fabuloase, populate de creațuri energetice extraordinare.

Nu ne obligă nimici să citim cărțile lui Castaneda, dar dacă nu o facem, pierdem ceva inefabil, și paremi-se că nu ne putem permite asta, acum, în prag de mileniu trei...

LILIANA MICU

CĂLĂTOR PRIN LUME

Mergând la pas prin Novi Sad am rămas surprins de comportamentul localnicilor față de străini că și față de concetenții lor în egală măsură.

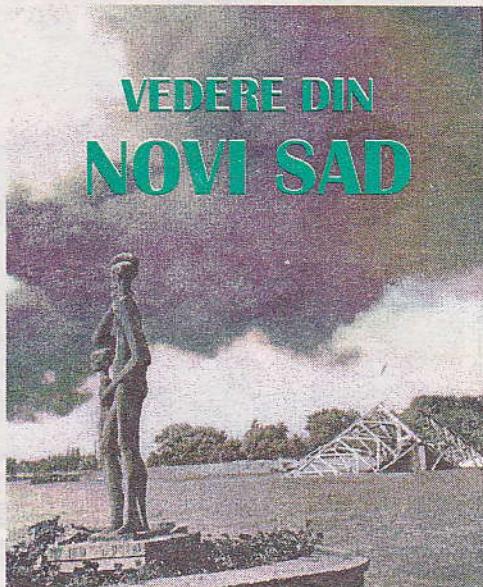
Această stare de lucruri mi-am explicat-o abia după două-trei zile de sedere printre ei ascultându-i ca apoi să încerc să mă transpun în situația lor.

Starea de stres și, evident, surescitarea lor sunt urmările de azi când cu luni în urmă "focurile de artificii" lansate de N.A.T.O. și acoloșii lui au scos în stradă, timp de trei luni, seară de seară, acești oameni care nu au nici o vină. În tot acest răstimp căt au durat bombardamentele, localnicii dormeau "iepurește", îmbrăcați pentru ca la auzul sirenelor și la zumzetul avioanelor să-și părăsească locuințele și să stea pe străzi și în parcuri sau să se ascundă în pivnițe.

Și cum erau nopti când raidurile se repetau de două-trei ori, mă întreb cum au trăit acești oameni, cum au rezistat psihic? Abia în final mi-am dat seama de ce acești oameni, cu un an înainte erau mai veseli, mai comunicativi pentru ca astăzi să fie ursuți și mereu în fugă. La fel, mă întreb, oare copilașii aceștia nevinovați cu ce au păcălit ca să rămână marcați psihic, poate pentru toată viața.

Novi Sad-ul a fost izolat practic de Serbia

VEDERE DIN NOVI SAD



EVENIMENTE CULTURALE ÎN LUME

MUZICA ISTORIEI



La zece ani după Restoration, prozatoarea engleză Rose Tremain (născută în 1943), autoare a zece cărți (romane și culegeri de nuvele) se întoarce la romanul istoric. În Music and Silence, recompensat cu prestigiul premiu Whitebread pentru roman, acțiunea se petrece la curtea regelui Christian IV al Danemarcei, în prima jumătate a secolului al XVII-lea. Intriga se învârte în jurul destinului soveranului și al lutierului orchestrei regale, dar personajul principal este Kirsten Munk, una soție a regelui, care scandalizează cu purtările sale curtea, înainte de a fi surghiunită pentru relația cu un conte german. Sub condeul Rosei Tremain, Kirsten Munk este în același timp un monstru de egoism, o nimfomană, o mamă denaturată, dar și un personaj de o mare frumusețe. Extrase din jurnalul ei, preșărat în roman, oferă o vizionare necrăuoare asupra epocii și jocurilor ipocrite de la curte. Cu umor și grație, într-o construcție compusă muzical, Rose Tremain "oferează în nou lă roman istoric o imagine tulburătoare a unei lumi în care arta, iubirea și dificultatea de a-ți împlini visele se întrepătrund" - scrie publicația americană "Time".

CHEMAREA APUSULUI

Lumea arabă a preferat dintotdeauna să se exprime prin poezie și povestiri care corespund mai bine unui imaginar în care timpul nu e nici precis, nici rațional, și în care reveria înlocuiește acțiunea. Romanul, în sensul occidental, și-a făcut apariția în lumea arabă abia în secolul XX și chiar atunci a rămas în bună parte fidel tradiției, păstrând ceva din spiritul celor O mie și una de nopti. Scriitorul egiptean Gamal Ghitany nu face nici el excepție de la această caracteristică a literaturii arabe contemporane. Ultima sa carte, Chemarea apusului, e mai puțin un roman, căt o serie de povesti, alcătuind peripulu inițiatic al unui călător, ce trece prin întâmplări extraordinare, străbătând desertul cu scopul de a ajunge în locul unde apune soarele. Mitul unui Sisif arab, derulat între nisipuri și oaze, această călătorie fără sfârșit este - scrie Thahar Ben Jelloun în "Le Monde" - "o superbă metaforă a desperării și zădărmniciei, o lungă peregrinare prin necunoscut, acolo unde orice vanitate se dovedește vană".

COLETTE - BIOGRAFIE AMERICANĂ

În 1954, Sidonie-Gabrielle Colette murcea în vîrstă de 81 de ani, lăsând o vastă operă alcătuită din romane, memorii, eseuri și publicistica și

prin distrugerea celor trei poduri (un pod feroviar și două rutiere), poduri care azi blochează circulația pe Dunăre producând imense pagube nu numai Serbiei, ci și țărilor riverane. Rafinăria de petrol a fost "cadorsită" cu circa 250 rachete, incendiul ei durând mai bine de 14 zile. Pagubelor materiale li se adaugă și faptul că pe mulți cetățeni i-au lăsat fără locuri de muncă pentru mult timp. Clădirea Radio-Televiziunii - mândră de arhitectură - a fost făcută moloz doar de 30-35 rachete, ca acum cei 2000 de salariați să rămână pe drumuri. Cartierul Petrovaradin a fost lăsat fără apă timp de 6 luni de zile, iar peste podul de pontoane astăzi circulația a devenit anevoieasă, autoturismele așteptând ore în șir să treacă, iar TIR-urile să aștepte 24-36 ore pentru o trecere.

Imense pagube materiale, mii de oameni rămași fără locuri de muncă. Dunărea blocată circulației fluviale produce pagube și statelor riverane, dar mai ales noaptele de groază petrecute de mii de nevinovați, iată explicația logică a schimbării de comportament a celor ce locuiesc acolo.

Fie ca nimenei să nu mai aibă parte de asemenea "jocuri" și ca zâmbetul să inflorească pe fețele vecinilor noștri, ca altădată.

GEORGHE ANUICHI

amintirea unei figuri atipice de o mare libertate, ce avea curajul să sfideze lumea, toate convențiile timpului său pentru a face doar ceea ce-i plăcea. Cercetătoarea americană Judith Thurman a lucrat timp de nouă ani la un studiu extrem de bine documentat, apărut recent la Ed. Knopf: Secrets of flash: a life of Colette, în care retrasează parcursul acestui personaj greu de definit, într-o analiză psihologică fină, explorând contradicțiile șocantei biografii - scrie "Time".

DOCUMENTAR DERRIDA

Jacques Derrida a acceptat să devină "materialul" unui film documentar de televiziune, realizat de Safaa Fathy, care l-a însoțit în Algeria, Spania, SUA și, firește, prin Franța, la cursuri și în viață particulară, pentru a-i face un portret elocvent și pentru a trasa topografia intimă a operei. Acest film, cu titlu D'ailleurs Derrida, va putea fi văzut și la noi.

O ADRESĂ

Pe urmele Enciclopediei Britanice, Editura Atlas a pus "in linie" prima enciclopedie francofonă cu acces gratuit. Cele 11.000 de articole, 7.000 de ilustrații și 300 de hărți pot fi găsite pe Internet la adresa <http://www.webencyclo.com/>.

(Materialele au fost reproduce după o pagină din "România literară")



FOTO

GHICITOARE

În fotografia alăturată sunt prezenți trei componenți de bază a "echipei de aur" a fotbalului cenăzean. Cititorii sunt invitați să-i recunoască și să trimită pe adresa redacției, într-un pliș, numele celor trei sportivi.

REDACȚIA

Potrivit articolului 106 din Codul penal, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului.

De asemenea, în cazul informațiilor furnizate de agentii de presă și al personalităților citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ZIAR EDITAT SUB EGIDA SOCIETĂȚII CULTURALE "BANATUL" TIMIȘOARA FILIALA CENAD

COLEGIUL DE REDACȚIE:

GHEORGHE ANUICHI, GHEORGHE DORAN,
DANIEL GROZA și IOAN RADU

Tehnoredactare computerizată:
Dana Marineasa

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA MARINEASA
Timișoara, str. Mureș nr.34
Tel: 056.183.257, 094.205.818